

צני סל העולם הזה

שולחן וכיסא. ועוד אבזורים לתינוק שהכינו לי כאן. נכנסתי לחדר. הייתי חלשה והיה לי קשה ללכת. היו לי תפרים וכאב לי, אבל שמוליק עזרה לי. שכבתי במיטה לנוח. כולן יצאו ונשארו לי לבר, אני עם עצמי. ממולי היתה המיטה שלך, אך היא היתה ריקה. אתה לא היית. לקחו אותך לבית-החולים לשקול אותך, לבי דוק אותך. אני זוכרת: שקלת 2.650 קילוגרם. הייתי לבר. הרגשתי בודדה ואז הרמעות ירדו מעצמך. חשבתי עליך,

שהתפללתי שיהיה לי, ילד מהרצל, אהבתי היחידה. אבא היה בכלא אש-קלון. אף אחד לא ידע שילדתי. אף אחד לא יכול היה לבקר אותי. רציתי רק את אבא, את שייע שלי... אבל הרי זה בלתי אפשרי. ביקשתי שמוליק תבוא. היא היי חידה אני אוהבת אותה כאן. ידעתי שהיא נרגשת לא פחות ממני. כל האני שים שנכחו במקום לא היו קרובים אליי. לא היה אכפת לאף אחד ממני. שנאתי אותם... הורשתי לצלצל לסבתא ולהוריע

„את הצירים קיבלתי בחדר מס' ו... חשבתי שאני נחנקת, הרגשתי שאתה, אדם שלי, נלחם בפנים לעזור לי“

חשבתי על הבית, חשבתי על אבא והי כל הכל לבר, עם עצמי.

■ ■ ■
בינתיים ככל הארץ היה רעש. כל כלי-התיקשורת הודיעו שלאורית נולד בן בבית-הוהר. לא הסכמתי שייכנסו אליי עיתונאים וצלמים. חיפשתי להי יות לבר. היום עבר ובלילה בכלל לא היו כאבים. הייתי לבר בחדר, ולא הרשו לשמוליק לישון אתי. הלילה הזה נראה לי ארוך במיוחד, אבל סוף-סוף הגיע בוקר.

הייתי עייפה. במשך כל יום האתמול היתה תנועה של אנשים בחדר. כולם רצו לראות אותי. כבוקר היתה ספירה. השעה היתה 6 בבוקר — ארוחת בוקר לתא. הרלת פתוחה.

הבנות הלכו לעבודה ואני נשארו שוב לבר. רציתי אותך, אדם. רציתי שיביאו אותך כבר... ריברתי עם המני הלת. שוחחתי עם החובשת וכולם אמרו לי: עוד מעט ועוד מעט... כשעה 11 בבוקר קראו לי והודיעו לי שיש לי ביקור. התלבשתי ויצאתי לראות את בנייהמישפחה.

אורית השבוני: פחדתי מהי לידה. אף אחד לא הכין אותי לכך בכלא. אף אחד מהסגל לא דיבר איתי על זה. שאלתי אסירות. היו לי חששות. זאת לא לידה רגילה. את לבד! אפילו את התינוק לקחו לי מייד והבטן פיתאום היתה ריי קה.

● **10.7.83** הבוקר היה לי קשה לעבור. היה לי חום. אני חלשה. ככל זאת ניקיתי את הפורודור כדי שלא יסגרו אותי. כשלא עובדים, גם אם חר לים — סגורים בתא 23 שעות ושעה אחת טיול.

מצבי הנפשי אינו מאפשר לי להיות סגורה. ומצבי הבריאותי אינו מאפשר לי לעבור. איש לי בעיה. בכל זאת, הערפתי לעבור. היה לי קשה. היתה לי סחרחורת וחולשה עטפה את כל גופי. גמרתי לעבור. נכנסתי לחדר. עכשיו אני שוכבת במיטה, חולה.

היום לאבא יש מישפט. אני חושבת עליכם המון, נחנקת מגעגועים אליכם. אלוהים, אני אוהבת אתכם...

אורית השבוני: חלק מהסו-הרות היו נחמדות, דיברו איתנו. צחקו איתנו. אחרות התנהגו כאני. לו זה התענוג שלהן לתת לנו מקור דות. הן הפחידו גם את האחרות. הנחמדות פחדו שילשנו עליהן להנהלה. התדמית הזאת האימי הית שנוצרה לסוהרות — אוהבים את זה בכלא. אוכל נורא שם. מבשלים, למשל, ככה-יתם תמוח אדמה. מזל שהגיעו דיבריי-חלב לי קנטינה. קודם לא היו. השיא. ביום שיש, זה עוף ואורז.

● **10.7.83** היום אני ואתה בחדר 12. היית בן יומיים. השעה היתה שעת צהריים. הינקתי אותך וברדיק נכנסה אליי סג-נית המנהלת, גברת חיה שוהם, והר דיעה שיש לי אורחים. ביקשתי שימי תינו ער שאגמור להיניק, ותהיתי מי אלה האורחים.

צני סל העולם הזה

אדם חצי שנה בלי ברית-מילה

לעבור. כולן היו נרגשות ושמות, וישנן שלא השתתפו בשיחותי. ראיתי את מהלת בית-הסוהר, רעיה אפשייני, רצה ממקום למקום. כולם היו נרגשים ואני, אדם, הייתי עצובה ושמוחה ביחד. שמחתי שיש לי אותך. הרגשתי שיהר איתך נולדה אהבה חדשה, אהבה חזקה ועצוב היה לי להיות לבר, בלי המיש-פה. בלי אבא שלך.

אבל זה עבר. שכבתי במירפאה עד 10 בבוקר. כולם רצו לראות אותי. אבל אף אחד לא יכול היה להיכנס אליי... בינתיים שמוליק, ביחד עם הבנות, חגגו חדר ושרו. שמוליק הכינה לי ולך קרר. הגעתי לחדר ביום 10 בבוקר, חדר שונה בבית-הסוהר. היתה בו המי טה שלי, מיטת תינוק — המיטה שלך — ארון עם המון חיתולים שקיבלתי,

לא הסכמתי שיברקו אותך. ביקשו ממני לצאת ולהשאיר אותך. התנגדתי. היית בורעותי כל הזמן, והשטרים שהיו איתנו גררו אותי ואתך על הריצפה וניסו לקחת אותך ממני. הייתי היסטריה. הסכמתי לכל, בתנאי שיתנו לי להישאר לידך אחרי הבריקות. לא הסכימו...

הסכמתי לבסוף לוותר. הייתי חיי-בת. הרי הבריות שלך חשובה מכל. ברקו אותך ואני בחוץ, שומעת את הצרחות שלך. אני לא יכולה, אלוהים, לא יכולה יותר לסבול... עזבתי אותך שם והחזירו אותי לכי-לא. ידעתי בליבי שאתה בוכה. ידעתי שאין אף אחד איתך. היה לי קשה. נכנסתי לחדר של שמוליק ובכיתי בין ורעותיה. היא ניסתה להרגיע אותי, אבל שום-דבר לא עזר. לבסוף קיבלתי וריקה ונרדמתי.

למחרת הירשו לי להיות אצלך כל יום חצי שעה, ונוסף לזה סבתא ולואיזה (אחותה של ארביב) היו איתך במשך כל היום וכל הלילה. לא היית רגע לבר. זה מה שהרגיע אותי, פחות או יותר.

ביקרתי אותך. היית כולך עם איני פוזיות בראש ובידיים, ואתה כזה קטן. ריחמתי עליך. כאב לי הלב. נחנקתי כשעזבתי אותך. מה זה חצי שעה? אתה הילד שלי! למה אני לא איתך?

הגורל המשיך להתאכזר אלינו. כשהבראת והחלמת, החזירו אותך אליי ואז החלטתי, שלטובתך תגרל בחוץ. זה היה הצעד הכי קשה... להיפרד ממך. הייתי מוכנה לוותר על הכל, כדי שיהיה לך טוב. הייתי מוכנה לבכות, להתגעגע, למות מצער, אבל שיהיה לך טוב.

ובתאריך 17.1.83 באה לואיזה. ארדי תי לך את כל הבגדים ומסרתי אותך...

(המשך בשבוע הבא)

כשנגמר החג צילצלו מכאן הביתה, ומייד נסעו אליך. אחרי שלושה ימים החזירו אותך בריא. שמחתי. לא היה סוף לאושר שהיה כי. אנחנו שוב ביחד. הימים עברו. גרלת קצת. הייתי יוצאת איתך לאגף א'. הבנות היו משח-קות איתך. הייתי מטיילת איתך בע-גלה בפרודור בחצר. נהניתי מכל רגע שלפני המישפט. חיוקת אותי בלילות וימים שהיו קשים עליי. לא היה אכפת לי מכלום. העיקר שאתה בריא, שאתה איתי, שטוב לנו יחד.

אני נזכרת איך הייתי שוכבת במי-טה ואתה על הבריקים שלי בפיומה מצויירת. הייתי מדברת אליך ואתה היית ממלמל בנאא. והופ — נמאס לך, ואתה מתחיל לבכות. מחפש את החזה שלי, יונק... ונרדם.

הייתי שרה לך שירים ולא נתתי לך לבכות. היית אוהב על כולם. עד היום, אדם.

עברו עוד חודשים ולא דאינו את אבא... אתה בן שלושה חודשים ועדיין בלי ברית.

בתקופה זו עברתי את משבר חיי. חלית בדלקת קרום-המוח. לא ידעתי כלום. היה לך חום גבוה וחוזק מזה — כלום. אני נזכרת איך פתחו את התא כשעה 2 בלילה והכניסו אותך לאמי בטיה של מים קפואים. צרחתי... לא יכולתי לשמוע, אך לא הורשתי לצאת מהתא. לא יכולתי. בכיתי ונכנסתי לל-חץ. הלכשתי אותך והחום לא ירד.

בבוקר נסענו לבית-חולים. עשו לך בדיקות וחזרנו. בערב החום לא ירד, ושוב נסענו לבית-חולים אסף הרור פ.א. היו איתנו אנשי-מישטרה. נכנסנו לחדר-מינון. ברקו אותך ואז הודיעו לי את הבשורה: יש לו דלקת קרום-המוח. חיבקתי אותך. בכיתי לאלוהים. ש' אגתי: זה מה שנסאר לי בחיים? למה? למה?

הם לא אורחים שלנו, אדם: היו אלה אנשי-מישטרה שבאו לשוחח על הבי-רית. אמרו לי: "תהיי מוכנה. ביום שלי" שי נבוא לקחת אותך ואת הילד להר-צל (הרצל אביטן, אבי הילד) ושם תיערך הברית."

אבל לא כך היה. חיכיתי עשרות ימי שלישי. חיכיתי חצי שנה ואתה עדיין בלי ברית. יכולתי לעשות לך ברית בגיל שמונה ימים, אבל בלי אבא. אמרתי לעצמי: אדם לעולם לא יסלח לי אם אעשה זאת! כל פעם היתה הוראה חדרשה.

לבסוף הרשו רק לאבא להיות, ואז אבא לא הסכים. כאב לי הלב. היית גדול וידעתי שזה מאוד יכאב. נלחמנו, נאבקנו חצי שנה שלמה. ועל מה? על זכותנו המלאה להיות נוכחים בטקס ברית-המילה של בננו.

■ ■ ■
עד הברית קרו הרבה דברים. עברתי לילות קשים, לילות של בכי ודאגה. ביום-כיפור, בשנת 1982, היית בן חודש. התחילו להיות לך שילשולים ואיברת נזולים. רצתי איתך למירפאה, ומשם היפנו אותנו לבית-חולים והיה צורך לאשפו אותך. בכיתי. ביקשתי להיות לידך. צעקתי לאלוהים: הרי אתה רק בן חודש, וכבר לעזוב אותך לבר!

ראיתי איך בבית-החולים כל אמא ישבה ליד הילד שלה, ולא יכולתי לס-בול את זה. שנאתי את עצמי שאני, בתור אמא, לא יכולה להביא תועלת. לא הירשו לי להתקשר לסבתא שתשב לידך. כל דבר צריך לבקש רשות. אפילו על הדבר הטיבעי ביותר — ברית-מילה.

הכיפור עבר עליי כאן בלעדיך. סבלתי מעודף חלב בחזה. צמתי וב-כיתי... לא עצמתי עין. חשבתי רק עליך. אתה בן חודש ואבא עוד לא ראה אותך.